

Ledenbulletin nr. 3-2021
Maart 2021

Inhoudsopgave

Actueel

- Aannemersfederatie: markant oud AFNL-voorzitter Henk Klein Poelhuis overleden** 3
Op 74-jarige leeftijd is in zijn woonplaats Winterswijk Henk Klein Poelhuis, oud-voorzitter van Aannemersfederatie Nederland Bouw en Infra, op 24 februari jl. overleden
- Zevende nieuwsbrief Wet kwaliteitsborging voor het bouwen** 3
We geven een korte schets van de gebeurtenissen van de afgelopen periode. Daarnaast kunnen we melden dat de eerste AFNL-proefprojecten van start zijn gegaan.
- Cao-onderhandelingen Bouw & Infra gestart; op weg naar cao met toekomstperspectief** 6
Het zijn onzekere tijden voor de bouw- en infrasector. De ontwikkelingen rondom corona maar ook het stikstofdossier zorgen ervoor dat niemand weet hoe onze sector zich precies zal ontwikkelen in de nabije toekomst. Toch zijn de cao-onderhandelingen weer gestart.
- Bewust veilig-dag online op 24 maart** 6
Dit jaar is de Bewust Veilig-dag vanwege de Tweede Kamerverkiezingen niet op de derde, maar op de vierde woensdag in maart. Op 24 maart 2021 wordt de vijfde editie van de 'Bewust Veilig-dag' georganiseerd.
- Ondernemers met coronaschuld: verleng op tijd uw belastinguitstel** 7
Bij bijna 60.000 ondernemers lopen op dit moment belastingschulden op terwijl hun uitstel van belastingbetaling is verlopen. Aan ondernemers die nieuwe belastingen niet kunnen voldoen, adviseert de Belastingdienst om het bijzonder uitstel te verlengen.
- “Niets mis met emissieloos bouwen maar (nog) niet alles kan”** 8
Met de ambitie van overheden om emissieloos te bouwen is op zichzelf niets mis, maar voor de grond-, weg- en waterbouwers is het makkelijker gezegd dan gedaan. De mkb-infrabedrijven willen graag, maar het moet allemaal wel haalbaar en betaalbaar zijn. En zo ver is het nog lang niet
- Vierde Gelderse Coronapanel** 9
Hier treft u een uitnodiging aan om deel te nemen aan het vierde Gelderse Coronapanel. De uitkomsten zijn belangrijk voor de lobby die gevoerd wordt richting de landelijke overheden, maar ook op provinciaal en lokaal niveau geeft het input voor gesprekken over maatregelen en acties.
- Onderzoek MKB-Nederland financiële positie mkb-bedrijven** 9
MKB-Nederland is bezig met een onderzoek naar de financiële positie van mkb-bedrijven ter ondersteuning van de lobby naar politiek en bankensector.
- Digitale gebiedsinformatie verplicht op graaflocatie** 9
Om de kans op graafschades te verkleinen ontvang je als grondroerder niet langer kant- en klare gelaagde PDF's. Na een Klic-melding ontvang je tegenwoordig zeer gedetailleerde informatie in Vectorbestanden. Alleen met een digitale viewer wordt al die detailinformatie zichtbaar. Op een print kán cruciale informatie ontbreken. Daarom wijst het ministerie van Economische Zaken erop dat het verplicht is dat grondroeders op hun werklocatie de gebiedsinformatie digitaal beschikbaar hebben. Let op: na 1 april gaat het Agentschap Telecom handhavend optreden.

Bereikbaarheid AFNL

11

Om verdere verspreiding van het corona-virus zoveel mogelijk te beperken, werken de AFNL-medewerkers zoveel mogelijk vanuit huis.

Uiteraard zijn wij gewoon bereikbaar en blijft onze dienstverlening beschikbaar. Schroom dus niet en gebruik onze dienstverlening als u vragen heeft.

Bijlagen:

Indexen Risicoregeling GWW

Actueel

Aannemersfederatie: markant oud AFNL-voorzitter Henk Klein Poelhuis overleden

Op 74-jarige leeftijd is in zijn woonplaats Winterswijk Henk Klein Poelhuis, oud-voorzitter van Aannemersfederatie Nederland Bouw en Infra, op 24 februari jl. overleden.

Klein Poelhuis was de eerste voorzitter van de Aannemersfederatie. Hij bekleedde het voorzitterschap vanaf de oprichting van de AFNL in 2008 tot 2018.

Voor zijn vele en grote verdiensten voor het mkb in bouw en infra en de Aannemersfederatie in het bijzonder gedurende 10 jaar voorzitterschap, werd hij bij zijn afscheid in 2018 benoemd tot eerste erelid van de AFNL.

Henk Klein Poelhuis heeft de AFNL in de moeilijke beginfase, maar ook in de opeenvolgende crises geleid en op de kaart gezet. Hij had enorm veel kennis van zaken, een tomeloze inzet en optimisme, waarmee hij voor 'zijn' mkb-aannemers in bouw en infra zaken aankaarte en wilde verbeteren. Samenwerking en samen sterk, was daarbij het motto. Hij was mkb-ondernemer in hart en nieren en verloochende in zijn bestuurlijke functies die wortels niet. Een échte mkb-er. Bestuur en medewerkers van de Aannemersfederatie wensen zijn vrouw, kinderen en verdere familie en vrienden veel sterkte met dit grote verlies.

Zevende nieuwsbrief Wet kwaliteitsborging voor het bouwen

Deze nieuwsbrief heeft even op zich laten wachten. Dat betekent niet dat er in de tussentijd niets is gebeurd. In deze nieuwsbrief geven we een korte schets van de gebeurtenissen van de afgelopen periode. Daarnaast kunnen we melden dat de eerste AFNL-proefprojecten van start zijn gegaan. Ook daarover kunt u in deze nieuwsbrief lezen.

Stand van zaken wetgeving

De minister heeft in november van vorig jaar de vragen beantwoord die vanuit de Kamers waren gesteld naar aanleiding van het Ontwerpbesluit kwaliteitsborging voor het bouwen, dat in het voorjaar van 2020 was gepubliceerd. De meeste vragen waren gebaseerd op een brief die de VNG mede namens de leden, de Vereniging Bouw en Woningtoezicht Nederland (VBWTN), de veiligheidsregio's verzameld in Brandweer NL en de gezamenlijke omgevingsdiensten Nederland verenigd in Omgevingsdienst Nederland van 12 mei 2020 naar de Kamerleden had gestuurd. Deze partijen uitten in die brief hun zorgen over de uitvoerbaarheid van de Wkb voor het bevoegd gezag.

Het was de minister duidelijk dat ze de vragen niet zou kunnen beantwoorden zonder dat ze water bij de wijn zou doen richting de VNG. Dat was meteen de reden dat de beantwoording wat langer duurde dan voorzien. De minister sloot een nieuw akkoord met de gemeenten over aanpassingen in het Ontwerpbesluit voordat ze de Kamervragen beantwoordde. Daarin is 1 januari 2022 opgenomen als invoeringsdatum van de Omgevingswet en daarin de Wkb.

De Tweede Kamer nam de beantwoording voor kennisgeving aan, maar de Eerste Kamer houdt nog wat reserve. De Eerste Kamer wil nog een aantal deskundigen raadplegen en de tekst van het aangepaste Ontwerpbesluit bekijken alvorens tot een oordeel te komen. Dit is overigens een zeer ongebruikelijke werkwijze in de Eerste Kamer. De minister heeft geen invloed op de agenda van de Kamers en dus zit ze in de wachtkamer. Zodra er groen licht is vanuit de Eerste Kamer zal ook het Besluit worden voorgelegd aan de Raad van State. Dat is de laatste formele stap om het Besluit vast te kunnen stellen.

Intussen is het kabinet gevallen. De beide Kamercommissie hebben het invoeringsbesluit voor de Omgevingswet niet controversieel verklaard. In eerste instantie stemde D66 op 3 februari 2021 in de Tweede Kamer onbedoeld voor een motie om het invoeringsbesluit alsnog controversieel te verklaren, maar op 9 februari 2021 is dat rechtgezet. Dat betekent dat de stemming over het invoeringsbesluit en de daarin opgenomen datum van 1 januari 2022 gewoon door kan gaan.

Stand van zaken Consumentendossier

De Nationale Praktijkrichtlijn NPR 8092 Consumentendossier nadert de afronding. NEN verwacht het definitieve document binnenkort te publiceren. Het resultaat stemt niet alle partijen tevreden. Terwijl AFNL en Bouwend Nederland eensgezind zijn in hun commentaar dat het nog

steeds een grote administratieve last is, zouden consumentenorganisaties liefst nog meer zaken zien toegevoegd. In dat opzicht is het een 'polder' document geworden. Of het in die vorm ook ingezet zal worden moet de toekomst uitwijzen. Het consumentendossier blijft immers 'regelend recht', dat wil zeggen dat partijen kunnen overeenkomen hoe en of een dossier wordt ingericht.

Intussen trekken AFNL en Bouwend Nederland samen op om te verkennen of we een digitale tool kunnen ontwikkelen, die het samenstellen van een consumentendossier vooral voor de MKB-aannemer zo eenvoudig mogelijk maakt. We hopen daarvoor ook de steun van de overheid te krijgen. Overigens is de vorm van een consumentendossier vrij. Er wordt soms gesuggereerd dat een consumentendossier digitaal moet zijn, maar de Wkb schrijft dat niet voor. Dat het die richting uit zal gaan is misschien niet onlogisch uit oogpunt van efficiency, maar verplicht is het zeker niet.

Overgangsrecht consumentendossier

Voor het consumentendossier voorziet de Wkb niet in een overgangsrecht. Dat betekent dat projecten die weliswaar starten 2021, maar worden opgeleverd in 2022 zouden moeten worden opgeleverd met een consumentendossier (tenzij anders overeengekomen). Met name bij projecten met een langere uitvoeringstijd zijn de bouwbedrijven daar niet op voorbereid en hebben ze de kosten ervan niet in hun offerte kunnen opnemen.

Daarom is onderzocht of het consumentendossier niet alsnog onder een overgangsrecht kan worden gebracht. Het blijkt echter juridisch niet haalbaar. Er wordt nu nader onderzocht of het op een andere manier, bijvoorbeeld met een convenant, kan worden geregeld.

Voor ons als aannemers is nu het volgende van belang; vooralsnog is het verstandig ervan uit te gaan dat een consumentendossier moet worden geleverd en in elk geval bij de opdrachtgever bespreekbaar te maken wat hij mag verwachten van het te leveren consumentendossier.

Stand van zaken proefprojecten

Het aantal proefprojecten lijkt na een lange en stoeve aanloop nu gestaag toe te nemen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen 'integrale' proefprojecten, waarbij ook de gemeente betrokken is in het kader van vergunningverlening, en overige projecten. In die laatste categorie vallen bijvoorbeeld alle initiatieven waarbij alleen kwaliteitsborger en aannemer samenwerken. Alle projecten zijn natuurlijk waardevol als het gaat om het leren werken onder de Wkb.

Gevolgklasse	Aantal	Integraal				Zij-instromer	Aannemer - KB	
		Woning	Bedrijfshal	Infra	Overig			
		Gevolgklasse 1	60%	25%	samen 15%			
Gevolgklasse 1	164	55	93%	5%	0%	2%	10	99
			51	3	0	1		
Gevolgklasse 2	61						13	48
Totaal	225	55					23	147

Stand van zaken proefprojecten 18-2-2021 (bron: Regiegroep kwaliteitsborging)

De AFNL is zelf een project gestart om ten minste twintig proefprojecten te organiseren met bedrijven die bij een van de lidverenigingen zijn aangesloten. Inmiddels zijn vier projecten gestart en zitten er twee in een vergevorderd stadium in de pipeline. Het gaat een vergunningplichtige verbouwing, vier vrijstaande woningen en een project van acht geschakelde woningen in de gemeenten Emmen, Coevorden, Heerenveen, Tynaarlo, De Wolden en Weststellingwerf. Bij de vier lopende projecten zijn drie verschillende kwaliteitsborgers en drie van de nu vijf goedgekeurde verschillende instrumenten betrokken.

Eerder zijn vier instrumenten goedgekeurd om te worden ingezet bij proefprojecten, te weten KiK-KOMO, Technical Inspection Service (TIS), Woningborg Kwaliteitsborgingsinstrument (WKI) en Verbeterde Kwaliteitsborging (VKB). Inmiddels is er een vijfde instrument: Instrument kwaliteitsborging KGW (De GarantieWaarborg). Van dit nieuwe instrument is op dit moment nog niets naders bekend over de werkwijze.

Tot nu toe hebben de proefprojecten nog geen knelpunten opgeleverd. Er zijn wel belangrijke punten van aandacht. De meeste aannemers gaan er tamelijk blanco in en ervaren het nieuwe

traject als intensief. De kwaliteitsborger vraagt duidelijk meer van de aannemer dan hij gewend was bij het toezicht door de gemeente. Naar mate de aannemer beter weet wat hem te wachten staat zal dat allicht wat soepeler verlopen. Het is een leerproces voor zowel de aannemer als de kwaliteitsborger. We zien ook dat de hoofdaannemer nu nog alles zelf regelt. Zijn bouwpartners (gespecialiseerde aannemers, installateurs en leveranciers) worden nog weinig betrokken bij de kwaliteitsborging. Het meer delegeren van de registraties zal de administratieve last voor de hoofdaannemer ook wat verlichten.

Een belangrijk punt van aandacht vormen de kosten van de kwaliteitsborger. De gemiddelde tarieven voor een vrijstaande woning liggen nu tussen de 6.000 en 7.000 euro. Dat is op het niveau van de leges. Die kosten moeten in de komende tijd nog flink omlaag om de kwaliteitsborging betaalbaar te houden. Veel kwaliteitsborgers bieden overigens regelmatig meer aan dan strikt genomen nodig is binnen de Wkb.

De kosten zijn vooral bij de proefprojecten een obstakel, omdat de kosten vaak niet (meer) kunnen worden doorbelast aan de klant. De overeenkomst is meestal al voordien gesloten. Bovendien voorzien de legesverordeningen van gemeenten niet in proefprojecten. Niettemin lukt het nog steeds om in de proefprojecten die we binnen het AFNL-project doen de kosten van de kwaliteitsborger geheel of nagenoeg geheel te dekken uit bijdragen van gemeenten en uit het AFNL-project. Ere wie ere toekomt: enkele gemeenten met Emmen voorop vergoeden de kosten van de kwaliteitsborger volledig.

Ambassadeursnetwerken

Op initiatief van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) is gestart met zogenaamde ambassadeursnetwerken. Dat zijn gemeenten (ambassadeurs) die samen met een aantal omliggende gemeenten een netwerk vormen met als doel samen ten minste tien proefprojecten tot stand te brengen. Er is voorzien in 18 van zulke netwerken.

Sommige netwerken zijn al een paar maanden bezig en anderen starten net op. Het netwerk rond Emmen is koploper met inmiddels 13 proefprojecten. De grote steden, waarvan Rotterdam en Den Haag ook ambassadeursgemeenten zijn blijven daar nog flink bij achter. De netwerken organiseren (online-) bijeenkomsten waaraan belangstellenden kunnen deelnemen. Zie de website van de AFNL voor de data. Voor de tien proefprojecten binnen zo'n ambassadeursnetwerk is 5.000 euro subsidie voor de kosten van de kwaliteitsborger beschikbaar.

Gespecialiseerde aannemers

Binnen de doelstellingen van het AFNL-project is nadrukkelijk ook ruimte voor proefprojecten met gespecialiseerde aannemers en GWW/infra-aannemers voorzien. Hoewel er vanuit enkele brancheverenigingen serieuze belangstelling is, is het nog niet gelukt een proefproject van de grond te krijgen. Het ligt ook wat gecompliceerder omdat de medewerking van de hoofdaannemer nodig is om er een echt proefproject van te maken. Voor de GWW- en Infrasector is het lastig, omdat het aantal projecten binnen gevolgklasse 1 beperkt is tot voornamelijk fiets- en voetgangersbruggen en het vergunningstraject vaak al achter de rug is op het moment dat het werk wordt aanbesteed. We hebben al meermaals een beroep gedaan op gemeenten, die vaak zelf de opdrachtgever zijn, om het initiatief te nemen. Inmiddels is ook afgesproken dat dergelijke projecten ook wanneer de vergunning a is verleend nog in aanmerking kunnen komen als proefproject.

Heeft u een mogelijk proefproject of bent u geïnteresseerd om aan een proefproject deel te nemen, laat dat dan de AFNL weten via uw brancheorganisatie of rechtstreeks via info@aannemersfederatie.nl.

Cao-onderhandelingen Bouw en Infra gestart; op weg naar een cao met toekomstperspectief

Het zijn onzekere tijden voor de bouw- en infrasector. De ontwikkelingen rondom corona maar ook het stikstofdossier zorgen ervoor dat niemand weet hoe onze sector zich precies zal ontwikkelen in de nabije toekomst. Toch zijn de cao-onderhandelingen weer gestart. De opgave voor de sector is groot en daarom is besloten om met elkaar te praten over een nieuwe arbeidsvoorwaarden cao. Tijdens de cao-onderhandelingen nemen de partijen de corona maatregelen in acht en wordt er onderhandeld met een beperkte werkgeversdelegatie. De afgelopen periode hebben de cao-partijen veel werk verzet. Zo is er een leesbare cao gelanceerd, de zwaarwerkregeling voor bouwplaats werknemers geïntroduceerd en loopt er een onderzoek naar het draagvlak voor het tijdsspaarfonds.

Geen onnodige discussie

Hoe de economie zich ontwikkelt is niet duidelijk. Hetzelfde geldt voor het beleid van de overheid. Daarom zetten de werkgevers in op een wendbare cao die perspectief biedt voor werkgevers en werknemers met een looptijd van twee jaar. Ook is het belangrijk dat cao-partijen eerder gemaakte protocol-afspraken, zoals bijvoorbeeld het bevorderen van instroom en behoud van vakkrachten, nader uitwerken. Kort lopende cao's stellen partijen niet in staat om de actiepunten uit de voorgaande cao uit te werken. Werkgevers roepen dan ook op om een cao te sluiten met een looptijd van minimaal 2 jaar.

Op 3 en 10 maart hebben partijen aan elkaar de voorstellen gepresenteerd. In het eerste overleg op 3 maart lag de nadruk op het bespreken van de FNV voorstellen. Op woensdag 10 maart hebben werkgevers en werknemers verder gesproken over de cao Bouw & Infra en waren de voorstellen van CNV het onderwerp van gesprek.

Werkgevers zetten in op een cao met toekomstperspectief. Hoe de economie zich ontwikkelt is niet duidelijk. Hetzelfde geldt voor het beleid van de overheid. Daarom zetten de werkgevers in op een cao die perspectief biedt voor werkgevers en werknemers. Ook is het belangrijk dat cao-partijen, eerder gemaakte protocol-afspraken, zoals bijvoorbeeld het bevorderen van instroom en behoud van vakkrachten, nader uitwerken. Kort lopende cao's stellen partijen niet in staat om de actiepunten uit de voorgaande cao uit te werken. Werkgevers roepen dan ook op om een cao te sluiten met een looptijd van minimaal 2 jaar.

De volgende onderhandelingsgesprekken vinden plaats op 22, 30 en 31 maart.

Bewust Veilig-dag online op 24 maart

Dit jaar is de Bewust Veilig-dag vanwege de Tweede Kamerverkiezingen niet op de derde, maar op de vierde woensdag in maart. Op 24 maart 2021 wordt de vijfde editie van de 'Bewust Veilig-dag' georganiseerd. In dit artikel lees je wat de dag inhoudt.

Tijdens de eerste editie werd op meer dan 2.000 verschillende werklocaties van 125 bedrijven stilgestaan bij de veiligheid op de werkvloer. In 2019 is het aantal deelnemende organisaties gestegen naar 400! Afgelopen jaar is deze dag op het laatste moment vanwege corona,

afgelast. Daarom zetten we dit jaar een volledig digitaal programma op en willen we nog meer medewerkers, opdrachtgevers en ketenpartners bereiken. Doe jij ook mee?

Waarom doen we dit?

Aannemersfederatie Nederland, Koninklijke Bouwend Nederland, Techniek Nederland en OnderhoudNL hebben de handen ineen geslagen om jaarlijks de Bewust Veilig-dag te organiseren. Wij willen dat iedereen aan het einde van de werkdag weer gezond en veilig thuis komt en aan het eind van zijn loopbaan gezond en fit met pensioen gaat. Ongeacht of je nu uitvoerder, schilder, glaszetter, spuiter/straler, onderhoudsmedewerker, elektro- of verwarmingsmonteur, timmerman, machinist, vlechtwerker of opdrachtgever bent, samenwerken in een project of op een bouwplaats brengt nu eenmaal risico's met zich mee. Het is ieders verantwoordelijkheid om deze risico's zo beperkt mogelijk te houden. Dat begint vaak bij bewustwording en dus aandacht besteden aan veilig en gezond werken. Daar is de Bewust Veilig-dag een mooi instrument voor.

Meedoen aan de Bewust Veilig-dag

Tijdens de Bewust Veilig-dag op 24 maart aanstaande kun je meespelen met een digitale escape room, uiteraard geheel in het teken van veilig werken. Meld je hiervoor nu aan via de website www.bewustveilig.com en ontvang de eerste speltips!

Wil je zelf iets extra's organiseren rondom het thema Veiligheid, denk dan aan een (digitale) toolboxmeeting of bijvoorbeeld een online demonstratie van een leverancier.

Ondernemers met coronaschuld: verleng op tijd uw belastinguitstel vanwege aflossingsregeling

Bij bijna 60.000 ondernemers lopen op dit moment belastingschulden op terwijl hun uitstel van belastingbetaling is verlopen. Aan ondernemers die nieuwe belastingen niet kunnen voldoen, adviseert de Belastingdienst om het bijzonder uitstel te verlengen. Alleen zo kunnen zij een beroep doen op de huidige aflossingsregeling van 36 maanden. Verlengen of aanvragen van bijzonder uitstel van betaling kan tot en met 30 juni op belastingdienst.nl/bijzonderuitstel.

Bijna 250.000 ondernemers hebben op dit moment betalingsuitstel voor hun coronaschuld bij de Belastingdienst. Bij elkaar is hiermee zo'n 16 miljard euro gemoeid. De Belastingdienst maakt zich zorgen over een groeiende groep van inmiddels bijna 60.000 ondernemers. Zij hebben na afloop van hun uitstelperiode nieuwe betalingsachterstanden opgebouwd en hebben nog niet gevraagd om verlenging van hun uitstel.

Verleng bijzonder uitstel

De Belastingdienst doet daarom een oproep aan ondernemers: "Ondernemers hebben het zwaar genoeg. Dus, twijfelt u of u voor 1 juli aan nieuwe betalingsverplichtingen kunt voldoen? Dan raadt de Belastingdienst u aan het bijzonder uitstel voor 1 juli aan te vragen of te verlengen. Want wie het uitstel niet verlengt, komt ook niet in aanmerking voor de betalingsregeling."

In de huidige aflossingsregeling moeten ondernemers die gebruikmaken van uitstel van betaling op 1 oktober starten met het aflossen van hun schulden. Dit mag in 36 maanden. Tot het einde van het jaar rekent de Belastingdienst 0,01 procent rente bij het invorderen. Alle ondernemers met bijzonder uitstel van betalen komen in aanmerking voor de betalingsregeling, mits zij na afloop van de uitstelperiode hun belastingen weer op tijd betalen. Lukt dat niet, dan kunnen zij hun betalingsuitstel verlengen tot 1 juli. Ook ondernemers die nog niet eerder uitstel aanvroegen, kunnen nog tot 1 juli bijzonder uitstel van betalen aanvragen. Aanvragen of verlengen kan op belastingdienst.nl/bijzonderuitstel.

Meer lucht voor ondernemers

Staatssecretaris van Financiën Vijlbrief heeft eerder in de media aangegeven dat het ministerie van Financiën en de Belastingdienst mogelijkheden verkennen om ondernemers nog meer lucht te geven om hun schulden terug te betalen. Daarbij wordt bijvoorbeeld gedacht aan het later starten met terugbetalen en het verlengen van de terugbetalingsperiode. Het kabinet zal

hierover een besluit moeten nemen. Ongeacht de uitkomst blijft het belangrijk op tijd het uitstel te verlengen om in aanmerking te komen voor de aflossingsregeling.

‘Niets mis met emissieloos bouwen maar (nog) niet alles kan’

Met de ambitie van overheden om emissieloos te bouwen is op zichzelf niets mis, maar voor de grond-, weg- en waterbouwers is het makkelijker gezegd dan gedaan. De mkb-infrabedrijven willen graag, maar het moet allemaal wel haalbaar en betaalbaar zijn. En zo ver is het nog lang niet, schrijft MKB Infra-voorzitter Philip van Nieuwenhuizen in zijn column voor Infrasite.

Steeds meer gemeentes omarmen klimaatambities. Daar is helemaal niets mis mee. Bijdragen aan de realisatie daarvan kunnen worden geleverd – of beter afgedwongen worden – door middel van overheidsaanbestedingen. Dat is lekker makkelijk, maar daarbij wordt heel vaak een aantal randvoorwaarden uit het oog verloren. De bedrijven die vanuit de GWW-sector meedoen aan overheidsaanbestedingen, hebben voor hun broodwinning geen andere optie dan overheidsopdrachten, dus ook geen keus in hun verduurzamingstraject.

Als een bedrijf als Unilever of AKZO ervoor kiest om bijdrages te leveren aan een duurzame wereld, dan kunnen ze daar plat gezegd eerst goed over nadenken, dan zelfstandig beslissen, vervolgens een geleidelijk transitietraject voor opstellen en de kosten verdisconteren in hun financiële lange termijnplanning, want niet alles hoeft morgen te worden terugverdiend. Zo niet bij GWW-bedrijven, want die worden geconfronteerd met de eis dat ze duurzaam moeten produceren. Dat moet meestal meteen, want anders lopen ze de opdracht mis. En als de opdrachtgever er al wat extra budget voor had ingecalculeerd – wat meestal niet het geval is – dan er is (nog) geen horizon dat de extra kosten van machines die twee tot drie keer duurder zijn dan traditionele machines, op korte of middellange termijn worden terugverdiend.

Voldoende laadcapaciteit

Bij de kosten houdt de inefficiëntie van emissieloos materieel nog niet op. Het materieel dat al beschikbaar is heeft een veel beperktere capaciteit dan traditioneel materieel en het moet dus om de zoveel tijd worden opgeladen. In die tijd is het niet beschikbaar voor productie. Als er al voldoende laadcapaciteit is ter plekke, want je steekt niet even gauw een geaard stekkertje in het stopcontact van de buurman om een elektrische kraan op te laden, zo er in het veld al een buurman dicht genoeg bij is om met je verlengkabeltje stroom te tappen.

Maar nu hebben we de ondernemer gevonden, die zich door al die dingen niet uit het veld laat slaan en alles aan de kant zet om maar duurzaam te produceren. Hij vindt de nog zeer zeldzame producent van materieel die al een bouwkraan met voldoende kracht heeft ontwikkeld, maar dan komen de volgende hobbels op zijn weg. Er zal gefinancierd moeten worden. De bank geeft geen groen licht, want hoe kun je de bank overtuigen dat je met je twee tot drie keer zo dure machines voldoende opdrachten in de wacht gaat slepen om je machine terug te verdienen, terwijl je concurrenten met oud en bijna afgeschreven materieel kunnen calculeren en dus goedkoper zullen inschrijven?

Het onderspit delven

De bank heeft nog lang geen boodschap aan de politieke klimaatambities, zolang die geen garantie bieden dat er voldoende opdrachten komen waar de prijs van duurzaamheid geen rol speelt. En ook banken weten dat die ambities in realiteit nog heel vaak het onderspit delven als het om de besteding van publieke middelen gaat. Want je kun de gemeentelijke euro maar één keer uitgeven en dan hebben we liever meer zorg, een mooier wijkcentrum en een aantrekkelijkere binnenstad dan onzichtbare emissiebeperkingen.

Onze ondernemers willen graag de uitdaging aangaan, maar dan wel op een manier die hen niet voor onmogelijke opgaven stelt. We hebben het nog niet gehad over de beschikbaarheid van het betreffende materieel. Want hoe breed de ambities ook worden gedragen in Nederland, voor de producenten van emissieloos materieel is het volume van onze materieelmarkt veel te klein om extra stappen te zetten in de ontwikkeling van materieel. Met als gevolg dat als alle overheidsopdrachtgevers in Nederland vast blijven houden aan hun ambities, vooralsnog 99 procent teleurgesteld zal moeten worden.

Routekaart emissieloos bouwen

Het is daarom goed om samen te werken aan een realistische nationale ambities in plaats van lokale quick wins te willen bereiken. MKB INFRA heeft daarbij hoge verwachtingen van de Routekaart Schoon en Emissieloos Bouwen, die door het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat in nauwe samenwerking met alle relevante partijen – waaronder de brancheorganisaties in de bouw en infra, onder meer verenigd in het Emissieloos Netwerk Infra en De Groene Koers – wordt opgesteld in de komende maanden.

Intussen vragen wij alle overheidsopdrachtgevers om geduld te hebben en vooral ook aangesloten te blijven bij de routekaart. De sector wil heel graag aan alle wensen tegemoet komen, maar wel op een haalbare en betaalbare manier.

Vierde Gelderse Coronapanel

Hieronder treft u een uitnodiging aan om deel te nemen aan het vierde Gelderse Coronapanel. De uitkomsten zijn belangrijk voor de lobby die gevoerd wordt richting de landelijke overheden, maar ook op provinciaal en lokaal niveau geeft het input voor gesprekken over maatregelen en acties.

Veel ondernemers zijn getroffen door de Coronacrisis. Om u als ondernemer zo goed mogelijk te helpen hebben we uw input nodig. Samen met de provincie Gelderland en Oost NL brengen VNO-NCW Midden en MKB-Nederland Midden in kaart wat de impact van de crisis op ondernemers is. Dit is de vierde meting van het Gelderse ondernemerspanel.

Wij zien dat de resultaten van de vorige metingen hebben geleid tot actie vanuit provincie en gemeenten in Gelderland. De resultaten dienen dus als input voor (lokale) overheid om investeringsmaatregelen in te zetten om ondernemers te helpen door deze crisis te komen. Je bijdrage is dus wederom van groot belang.

Doe ook mee! De enquête staat open tot 24 maart 2021.

U kunt de vragenlijst [hier](#) invullen.

Onderzoek MKB-Nederland financiële positie mkb-bedrijven

MKB-Nederland is bezig met een onderzoek naar de financiële positie van mkb-bedrijven ter ondersteuning van de lobby naar politiek en bankensector. Daartoe is een enquête opgezet waarvan gehoopt wordt dat zoveel mogelijk bedrijven hieraan mee doen. Via bijgaande link komt u direct terecht bij deze enquête: <https://questions.directresearch.nl/open/1989>

Digitale gebiedsinformatie verplicht op graaflocatie

Om de kans op graafschades te verkleinen ontvang je als grondroerder niet langer kant- en klare gelaagde PDF's. Na een Klic-melding ontvang je tegenwoordig zeer gedetailleerde informatie in Vectorbestanden. Alleen met een digitale viewer wordt al die detailinformatie zichtbaar. Op een print kán cruciale informatie ontbreken. Daarom wijst het ministerie van Economische Zaken erop dat het verplicht is dat grondroeders op hun werklocatie de gebiedsinformatie digitaal beschikbaar hebben. Let op: na 1 april gaat het Agentschap Telecom handhavend optreden.

Op grond van de Wet informatie-uitwisseling bovengrondse en ondergrondse netten en netwerken (WIBON) is de grondroerder verplicht om alle ontvangen gebiedsinformatie digitaal op de graaflocatie aanwezig te hebben.

De toegenomen hoeveelheid en detaillering van de gebiedsinformatie vereist een digitale wijze van weergeven. Een papieren afdruk leidt tot een onleesbare, en in veel gevallen onvolledige, weergave van informatie.

Ter ondersteuning mag nog wel een print gebruikt worden met de gebiedsinformatie maar er moet op de graaflocatie de mogelijkheid zijn om de kaarten digitaal te raadplegen.

Voordelen digitale gebiedsinformatie

Op de digitale kaarten is meer gebiedsinformatie te raadplegen dan op een kaart. Het is

mogelijk om relevante eigenschappen (attributen) van kabels en leidingen te vinden zoals type, materiaal, dikte en druk van leidingen.

Verder moet de netbeheerder, conform de regels van de WIBON alle gebiedsinformatie aanleveren, zoals leveringsinformatie, liggingsgegevens, detailkaarten, brieven van netbeheerders, contactgegevens, schetsen van huisaansluitingen etc. Veel te omvangrijk dus om te printen!

Hiernaast kan je op de digitale informatie heel ver inzoomen op een gebied waardoor kabels die bij elkaar liggen toch apart te onderscheiden zijn. Of het wordt bijvoorbeeld duidelijk dat één lijn op de kaart een kabelbed van meerdere kabels naast elkaar vertegenwoordigt.

Maak daarom gebruik van de Klic-viewer van het Kadaster of een app van een commerciële marktaanbieder!.

Handhaving

Het ministerie stelt grondroerders nu nog in de gelegenheid om de juiste apparatuur aan te schaffen om de kaarten digitaal beschikbaar te hebben op een graaflocatie maar het Agentschap Telecom gaat na 1 april handhaven op deze eis.

Van print naar digitaal - Klik beelden altijd compleet

Na 2 februari levert het Kadaster geen gelaagde pdf meer bij een Klic-melding. De beste manier om dan nog goed met een Klic-levering om te gaan, is gebruik te maken van een viewer. Dat betekent meer en beter uitzoeken op kantoor. Het is echter ook de logische overstap naar het gebruik van een app in het veld.

In 2019 waren er in Nederland nog ruim 40.000 gevallen van graafschade. De directe herstelkosten bedroegen al 33 miljoen euro, maar de indirecte kosten, zoals stroomuitval of vertragingen bij de uitvoering van een project, liggen waarschijnlijk nog veel hoger. Het Kadaster levert de gegevens na een Klic-melding aan in een zip-file. Dat blijft zo, maar er gaat wel wat veranderen. Per 2 februari 2021 verdween namelijk de gelaagde pdf (het LP-bestand) met de ligging van alle kabels en leidingen in één overzichtskaart uit de zip-file. De reden hiervoor is dat er ondernemers zijn die alleen deze kaart aan de machinist meegeven. Hiermee beschikt de machinist echter niet over alle benodigde informatie. Dat is zeker het geval nu sinds maart van dit jaar de gebiedskaart een andere kwaliteit heeft. Was het voorheen een rasterbestand, nu is het een vectorbestand. Dat bevat veel meer informatie over de eigenschappen van kabels en leidingen in zogenoemde attributen, bijvoorbeeld over de aard van de buis of leiding, de diameter en de hoogte van de druk of spanning. Deze informatie is in feite uitsluitend te lezen door een geschikte viewer te gebruiken. Het volstaat dan niet om een geprinte overzichtskaart aan de machinist mee te geven. Volgens de regels van de WIBON moet de grondroerder namelijk alle gebiedsgegevens die het Kadaster aanlevert op de graaflocatie hebben, zoals leveringsinformatie, liggingsgegevens, detailkaarten, brieven van netbeheerders, contactgegevens en schetsen van huisaansluitingen, maar ook de relevante eigenschappen van de kabels en leidingen, de attributen. Dit is veel te omvangrijk om uit te printen. Het ministerie van Economische Zaken en Klimaat heeft daarom in februari aangegeven dat een definitieve oplossing van deze problematiek ligt in volledig digitaal werken. Aangezien deze overgang van print naar digitaal niet direct kon plaatsvinden, is er een overgangperiode afgekondigd. Aangezien per 2 februari de gelaagde pdf niet meer beschikbaar is, is het verstandig om de Klic-levering van het Kadaster zo snel mogelijk digitaal te ontsluiten en te delen.

Gebruik van viewer of app

Er zijn twee manieren om de informatie uit de Klic-levering te ontsluiten. In de eerste plaats is dat de Klic-viewer van het Kadaster zelf. Deze software draait op Windows of online. Het gebruik is gratis. Deze basis-viewer biedt alle noodzakelijke functionaliteiten. Er is ook een printfunctie, met name bedoeld voor ondersteuning of extra instructie aan het graafteam. In de viewer kun je gemakkelijk inzoomen en krijg je met het aanklikken van de leiding de relevante eigenschappen over de leiding, ook wanneer er meerdere leidingen boven elkaar liggen. Behalve van het graafgebied is er sinds kort ook informatie op te vragen van een groter gebied, het informatiepolygoon. Zo kun je ook zien waar net buiten het graafgebied leidingen lopen en of dit gevaarlijke leidingen zijn. In de viewer staat een extra toelichting over de wettelijke verplichting bij een eis voorzorgsmaatregel bij gevaarlijke leidingen

De tweede manier om de Klic-levering te ontsluiten, is met een app die wordt aangeboden door commerciële marktpartijen. Handig aan dit soort apps is dat je met een GPS-connectie op een tablet of smartphone in het veld kunt zien waar de leidingen liggen. De meest gebruikte is de Klic App van GOconnectIT. Deze is niet alleen geschikt voor bedrijven die incidenteel een melding doen, maar ook voor grote bedrijven met meerdere meldingen per week en meerdere machines op een project. Een andere app is Blindguide. Deze is in de basisuitvoering gratis, maar als er extra functionaliteiten worden gevraagd, moet daarvoor worden betaald. Eén van die functionaliteiten is augmented reality, een 3D-presentatie van het veld. We noemen verder nog de Geolantis Klic-viewer van Geodis.

De extra functionaliteiten van de apps zijn uiteenlopend, zoals het combineren met eigen projectinformatie en instructies, het vastleggen van veldinformatie met foto's en het inmeten door een koppeling met GIS-systemen. We noemden daarnaast al de mogelijkheid met GPS voor het vinden van kabels en leidingen en verder zijn er nog het gemak van het melden van calamiteiten en het verplichte terugmelden van afwijkende liggingen. Het blijft nodig om proefsleuven te graven, maar het vastleggen daarvan kan ook via de meeste apps. Agentschap Telecom heeft een aantal webinars gehouden over CROW 500 en het voorkomen van graafschade.

Wie nog een keuze moet maken uit de viewers en apps doet er goed aan te rade te gaan bij collega's. Het is goed te weten met welke systemen hoofdaannemers en opdrachtgevers werken om Klic-gegevens gemakkelijk te kunnen uitwisselen.

Bereikbaarheid AFNL

Om verdere verspreiding van het corona-virus zoveel mogelijk te beperken, werken alle AFNL-medewerkers zoveel mogelijk vanuit huis.

Uiteraard zijn wij gewoon bereikbaar en blijft onze dienstverlening beschikbaar. Schroom dus niet en gebruik onze dienstverlening als u vragen heeft.

Secretariaat	Mobiel nummer	E-mail	Bereikbaar
Koela Chatzoudis	06-21838650	secretariaat@aannemersfederatie.nl	Ma t/m vrij

Algemeen/ Verenigingszaken	Mobiel nummer	E-mail	Bereikbaar
Jaco Uittenbogaard	06-25322983	uittenbogaard@aannemersfederatie.nl	Ma t/m vrij

CAO/ Corona/ Arbeidsrecht/ Sociale Zekerheid	Mobiel nummer	E-mail	Bereikbaar
Martin van der Veen	06-23537511	vanderveen@aannemersfederatie.nl	Ma t/m vrij
Alie Dijkstra	06-12456076	dijkstra@aannemersfederatie.nl	Ma, di, woemorgen en do

Pers/ Communicatie/ Lobby	Mobiel nummer	E-mail	Bereikbaar
Rielèn van der Hoek	06-46746693	vanderhoek@aannemersfederatie.nl	Ma, di en do

Staat uw onderwerp hier niet bij, stuur dan een e-mail naar secretariaat@aannemersfederatie.nl

U kunt ook nog terecht op [de website van de AWVN](#) en [de website van VNO-NCW](#) met informatie voor werkgevers, en [de website van het RIVM](#) voor de actuele situatie van de coronacrisis in ons land. Voor nadere informatie kunt u via deze link, <https://www.mkb.nl/corona>, ook nog terecht op de website van MKB Nederland. Ook het speciaal ingerichte coronaloket van de Kamer van Koophandel levert veel nadere informatie, www.kvk.nl/coronaloket. Tenslotte vragen wij u om, als u specifieke vragen heeft over de coronacrisis, dit ook door te geven aan de collega's van de helpdesk zodat wij goed op de hoogte blijven van wat er leeft onder ondernemers en zo nodig aanvullende maatregelen van het kabinet kunnen vragen.

Ook helpt onze helpdesk u graag verder; secretariaat@aannemersfederatie.nl